

HAMIS SÁFÁR

Varga István élőben elhangzott tanításának nyers szövege
Budapest, 2025. november 23.

Ma megint egy elég izgalmas témát hoztam, egy olyan témát, amit a prédikátorok nagyon igyekeznek kikerülni. A hamis sáfár története lesz ma napirenden. Egy nagyon ellentmondásos történet, mindjárt felolvassuk az Igét hozzá. Elég sok időt kell vele eltölteni, hogy az Ige megszólítson és, hogy a Jézus beszédében rejlő mély üzenet előjöjjön. Azt nem mondom, hogy százszázalékban mindent kibányásztam belőle és minden előjött belőle és, ahogy olvastam, ahogy a költő is mondja: „jutott e szembe számtalan szebbnél szebb gondolat”. Ahogy a Szent Szellem hozta fel bennem az Igét, feljegyeztem, mert ha akkor és ott felhossa a Szent Szellem őket és jön az ihlet, akkor jobb, ha leírjuk, mert nem biztos, hogy másnap is eszünkbe fognak jutni. Nem tudom, hányan voltatok így, hogy Isten adott egy kijelentést és aztán egy óra múlva már nem emlékeztetek rá.

Épp ezért most már vagyok annyira bölcs, hogy azonnal lejegyzem. Ezért valószínű, hogy sokat fogok olvasni a jegyzeteimből, mert nem szeretném, hogy Isten kijelentéseiből egy is a földre essen. Szeretném ezeket megosztani veletek. Először is olvassuk el ezt az egész történetet, hogy aki esetleg régen olvasta, képen legyen. 13 versszak mindössze:

Lukács 16,1–13.

1. Monda pedig az Ő tanítványainak is: Vala egy gazdag ember, kinek volt egy sáfára; és az bevádoltaték nála, hogy javait eltékozzolja.

2. Hívá azért azt, és monda néki: Mit hallok felőled? Adj számot a te sáfárságodról; mert nem lehetsz tovább sáfár.

3. Monda pedig magában a sáfár: Mit tegyek, mivelhogy az én uram elveszi tőlem a sáfárságot? Kapálni nem tudok; koldulni szégyenlek!

4. Tudom mit tegyek, hogy mikor a sáfárságtól megfosztatom, befogadjanak engem házaikba.

5. És magához hivatván az ő urának minden egyes adóságát, monda az elsőnek: Mennyivel tartozol az én uramnak?

6. Az pedig monda: Száz bátus olajjal. És monda néki: Vedd a te írásodat, és leülvén, hamar írd ötvenet.

7. Azután monda másnak: Te pedig mennyivel tartozol? Az pedig monda: Száz kórus búzával. És monda annak: Vedd a te írásodat, és írd nyolcvanot.

8. És dicséré az úr a hamis sáfárt, hogy eszesen cselekedett, mert e világnak fiai eszesebbek a világosságnak fiainál a maguk nemében.

9. Én is mondom néktek: szereztek magatoknak barátokat a hamis mammonból, hogy mikor az elfogy, befogadjanak benneteket az örök hajlékokba.

10. Aki hú a kevesen, a sokon is hú az; és aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az.

11. Ha azért a hamis mammonon hűek nem voltatok, ki bízná reátok az igazi kincset?

12. És ha a másén hűek nem voltatok, ki adja oda néktek, ami a tiétek?

13. Egy szolgálta sem szolgálhat két úrnak: mert vagy az egyiket gyűlöli és a másikat szereti; vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Nem szolgálhattok az Istennek és a mammonnak.

Ez aztán egy nagyon furcsa példabeszéd Jézustól. Ha felületesen nézzük, megdicsér egy csalót, sőt, még tovább megy, példaként állítja elénk. Nahát, ezzel meg mit kezdünk? Miről szól ez a történet valójában? Ahhoz, hogy ezt a történetet megértsük, elég mélyen bele kell menni az Igébe és meg kell nézni nemcsak magát a történetet, hanem ízeire kell bontani és meg kell vizsgálni a szöveggörnyezetben. Tehát, amikor Isten Igéjét olvassuk, akkor nagyon fontos alapelv és ezt nektek mondom, akik bibliaolvasók vagytok, hogy soha nem vesszük ki a szöveggörnyezetéből az Igét és a Biblia egészéből sem vesszük ki. Talán már a múltkor mondtam a példázatot az elefántról, hogy sokan hogyan olvassák a Bibliát.

Végeztek egy kísérletet. Néhány embernek bekötötték a szemét és eléjük vezettek egy állatot. Ez az állat történetesen egy elefánt volt és tapintásról meg kellett állapítaniuk, hogy milyen állatról van

szó. Aki csak az ormányát tapogatta, azt mondta: hát, nem tudom mi ez az állat, de valamilyen hosszú, csőszerű, kígyószerű lehet. A másik a hátát vakargatta: nem tudom, de ez valamilyen krokodilszerű lehet, mert a bőre nagyon érdes. Jött a harmadik: nem, nem, ez egy oszlopszerű állat – ő a lábát tapogatta –, ez valami olyasmi lehet. Aki a füléhez jutott: nem, ez valami lepényszerű állat.

Ha így olvassuk a Bibliát, hogy kivesszük csak a szövegrészeket és nem az egészet vizsgáljuk, akkor nem látjuk az egész történetet. Ez ugyanúgy vonatkozik Jézus példabeszédeire is, mert ezt a példabeszédet nem egy önálló történetként mondta el, nem elszigetelten, hanem egy nagyobb tanítási egységben. Hol kezdődik? Mi adja az apropóját Jézus példabeszédeinek? Mindig egy helyzet, egy konfliktus és ez a konfliktus általában vagy a tanítványával volt, vagy a farizeusokkal. Tehát volt egy olyan konfliktushelyzet, amit tisztázni kellett. Itt vissza kell néznünk az elejére, egészen a 15. fejezetre, amikor Jézust megvádolják a farizeusok, hogy rossz társaságba keveredett, mert bűnösökkel, meg vámosokkal, meg paráznákkal barátkozik, velük van egy társaságban. A farizeusok és az írástudók szerint Jézus rossz társaságba keveredett és emiatt megítélték. Itt ez a rész beékelődik. Előtte van egy történet a tékozló fiúról, ami szintén a sáfárságról szól, arról, hogy a tékozló fiú nem jól sáfárkodott azzal, ami rábízott. Elkérte a vagyont az apjától és eltékozolta. Aztán a mögötte lévő történet pedig a gazdagról és a szegény Lázárról szól. Mindkét történetet már egy korábbi üzenetben megnéztük, visszahallgathatjátok, a YouTube-on megtaláljátok.

Most pedig megnézzük a közepét ennek az egésznek, mert szintén a pénzről szól. Tehát a megelőző példázattal együtt rajzol ki egy nagyon erős üzeneti ívet arról, hogy hogyan bánjunk a ránk bízottakkal. Mind a három történet, amelyeket említettem, arról szólt, hogy legyen vagyon, legyen lehetőség, legyen testvéri kapcsolat, vagy legyen irgalom. A tékozló fiú példázata arról szól, hogy az ember eltékozolja, szétszórja azt, amit az Atyától kapott, a fiatalabb fiú felelőtlenül bánik a rábízott örökséggel, végül nyomorba süllyed, de az atya, aki Isten képe, mégis kész befogadni őt.

Nagyon furcsa a hamis sáfár története. Első olvasásra az ember nem is érti, hogy egy ilyen csalót állít Jézus példaképként elé. Hogy lehet ez, amikor ez egy gazember? De ha az ember megnézi, azt látja, hogy mégis valamit jól tett, hogy mit, azt mindjárt megnézzük. Itt, a Lukács 15-ben olvashatjuk, hogy hogyan kapcsolódnak össze ezek a történetek. A tékozló fiú esetét olvassuk:

Lukács 15,15. 18-20.

15. Akkor elmenvén, hozzászegődött annak a vidéknek egyik polgárához; és az elküldte őt az ő mezeire disznókat legeltetni.

18. Fölkelvén elmegyek az én atyámhoz, és ezt mondom néki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened.

19. És nem vagyok immár méltó, hogy a te fiadnak hivattassam; tégy engem olyanná, mint a te béreseid közül egy!

20. És felkelvén, elment az ő atyjához. Mikor pedig még távol volt, meglátá őt az ő atyja, és megesék rajta a szíve, és odafutván, a nyakába esék, és meg csókolgatóá őt.

Nagyon rossz helyzetbe került ez az ember, mert nem jól bánt a rábízottakkal, nem jól bánt a pénzzel. Fölkelvén azért elmegyek az én atyámhoz – amikor megvilágosodott, amikor rájött a tettének súlyára, akkor megtért ebből. Felkelvén azért elmegyek az én atyámhoz és ezt mondom néki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és teellened. Tehát ez a tékozló fiú megtért.

A következő fejezet pedig a hamis sáfár után következik, ott a gazdag ember és a szegény Lázár története szerepel, azért, hogy lássátok, hogy ez a történet hova ékelődik be. Ott pedig azt látjuk, hogy van egy ember, aki bőségesen rendelkezik földi javakkal, mégsem engedi be Lázárt, azt a szegényt, aki a kapuja előtt fekszik. A gazdag ember nem fogad be, ezért ő sem kerül befogadásra később az örökkévalóságban. Azt ne felejtjük el, hogy ezek a történetek a farizeusoknak, a törvény alatt élő embereknek szólnak. Jézus példázatait mindenképpen át kell konvertálni a mai hívőknek a megváltás utáni időkre. Mi nem a cselekedetektől kapjuk az üdvösséget. Jól értsd, nem a cselekedetektől kapjuk az üdvösséget, mi a cselekedeteinkért mást fogunk kapni és ezt majd a Biblia is igazolni fogja ebben a történetben.

Tehát ezt a történetet, amit most felolvastunk, gyakorlatilag négy oszlopra lehet állítani. Az első rész, amiről szólni fogok, - versről versre megyünk és részletesen ki fogjuk bontani -, mi az okos cselekvés a krízisben? Ki az, aki még nem volt krízishelyzetben? Mindannyian jártunk már ebben az utcában, tudjuk. Itt az a lényeg, hogy az okos cselekvés tulajdonképpen az 1–8. versig van, lehetne így nézni, tehát amikor majd erről beszélek, akkor így nézzétek. A másik az pedig kitekintés az eszkatonra. Az eszkatológia egy teológiai tudomány, az utolsó időkkel, a végidőkkel foglalkozó tudomány. Tehát, ha ezt halljátok, akkor tudjatok róla, hogy nem csúnyán beszélnek, hanem ez a teológiai megnevezése. Eszkaton, eszkatológia, örökkévalóság, ebben a helyzetben az pedig a 9-es vers. Itt megszakad a példabeszéd fonala.

A 10. és a 12. vers pedig a hűségről szól a ránk bízottak iránt. A 13-as vers egy döntés Isten és a mammon között. Tehát így hallgassuk, amint az 1Korinthus 3-ban is mondja, hogy figyeljete arra, hogyan hallgatjátok. Lehet sokféleképpen hallgatni egy üzenetet, Jézus üzenetét is sokféleképpen hallgatták. Voltak, akik kritikus szemel, voltak, akik áldást akartak venni, voltak, akiknek az épülésére volt, tehát sokféleképpen lehet hallgatni. Nézzük, hogy itt mi a krízishelyzet.

Lukács 16,1.

1. ...Vala egy gazdag ember, kinek volt egy sáfára...

Tehát az előző történetnek a krízise, helyzete. A három történet között húzódik egy erős közös szál. Nézzük meg ezt a három történetet egyben, mielőtt kibontanánk a középsőt. A tékozló fiú eltékozol mindent és mégis befogadják. A hamis sáfár bölcsen cselekszik, pedig hamis és mégis befogadják. A gazdag Lázár nem fogad be senkit, nem fogadja be nyilván az Urat sem, nem fogadja el a törvényt. A törvény időszakában játszódik a történet. A farizeusoknak, a törvény alatt lévőknek szól a történet, de az üzenet nekünk is szól, a végére majd kiderül. Tehát téged sem fogadnak be. Gyakorlatilag ez a három történet egy történetnek az egysége és talán ez köti össze. A befogadás motívuma végig jelen van és látszólag mégis a pénzről szól, a mammonról.

Tehát ahogy látjuk, ez a láncszem összeköti ezeket a példázatokat. A hamis sáfár története egy olyan szakasz közepén áll, amelyben Jézus azt tanítja, hogy amit Isten rád bízott, legyen az vagyon, idő, kapcsolatok, lehetőségek, arról mindig számot kell adnod. Ennek a három történetnek ez egy közös pontja, hogy mindig számot kell adnunk. Itt a sáfárságról lesz szó és így hallgassuk. A kérdés elsősorban nem az, hogy mennyink van, hanem az, hogy hogyan bánunk vele. Erről szól ez a történet is és majd versről versre fogunk menni, mert nagyon izgalmas dolgok vannak abban, amiket Jézus mondott. A példázatnak miben áll a botrányossága? Miért botrányoznak meg ezen az emberek, hogy Jézus egy hamis, azaz egy becsstelen sáfárt állít elénk példaként bizonyos értelemben? Nyilván nem az erkölcstelenségében, hanem a józan előrelátásában. Tehát Jézus ebben a történetben – ez majd többször is el fog hangzani – nem a sáfár erkölcstelenségét állítja elénk példaként és nem abból fog előhozni egy tanítást, hanem az előrelátását dicséri. A gazda nem a csalást dicséri, hanem azt, hogy a sáfár válsághelyzetben képes volt okosan, határozottan, céltudatosan cselekedni. Jézus ezért külön hangsúlyozza és dicséri az úr a hamis sáfárt, ez a Lukács 16, 8-ban olvasható:

Lukács 16,8.

8. És dicséré az úr a hamis sáfárt, hogy eszesen cselekedett, mert e világnak fiai eszesebbek a világosságnak fiainál a maguk nemében.

A bevezetés kulcsmondata úgy hangzik, hogy Isten nem a sáfár csalását, hanem az előrelátását állítja elénk példaként. Értsük jól ezt a történetet! Isten nincs benne semmilyen csalásban, Isten nincs benne semmilyen becsstelenségben! Ő nem ezt állítja elénk példaként, hanem a sáfár előrelátását. Ez nyitja meg a szívünket arra, hogy megértsük, hogy Jézus ezzel a példázattal mit szeretne átadni a hallgatóságának. Bölcsen és Isten országára nézve kell élnünk mindazzal, amit Isten ránk bízott!

Nézzük az első nyolc verset, hogy miről szól. A példázat első része egy rendkívül feszült helyzetet tár elénk: egy sáfár, aki a gazdájának a vagyonát kezeli, szembe találja magát egy váddal, visszaélt a rábízottakkal. A történet hangulata már az elején krízissel, feszültséggel telített és Jézus ezt nem finomítja. A krízist Isten néha használja, pontosabban nem használja, hanem a krízis jön, ha kérjük, ha nem, de néha ez lehet Isten kegyelmi eszköze: megállít bennünket, szembesít bennünket és döntésre

készítet bennünket. Tehát amikor jön egy krízishelyzet, nyilván nem Isten teszi elénk, ezt hozza az élet, hozza az ellenség és okozzuk mi magunknak leginkább, hiszen Isten nem visz minket a kísértésbe.

Az első dolog, ami történik ebben a történetben, hogy van egy vád és szembesül a sáfár a valósággal. Mi is nagyon gyakran szembesülünk az életünkben egy helyzettel, szembesülünk a valósággal. Ez naponta így történik. Mi itt a valóság? Az, hogy a sáfárt bevádolták az uránál, hogy a javait eltékozzolja, ezzel kezdődik az egyes vers. A „tékozól” szó ugyanaz, mint az előző fejezetben a tékozló fiúnál: szétszórni, elpazarolni, ezt jelenti, tehát a szálak összeérnek. A fiú a saját életét, míg a sáfár a rábízott vagyont szórta szét és tékozolta el. Más szinten ugyan, de ez felelőtlenség azzal, ami nem a miénk és a két eset megegyezik ebben. A tékozló fiú is azt tékozolta el, ami nem az övé. Az apja vagyonát tékozolta el, itt pedig a hamis sáfár esetén a gazdájának vagyonát. Az Ige rámutat, hogy Izraelben abban a korban a sáfárság egy kulcsfontosságú szerep volt. A gazda teljesen rábízta a vagyonát a sáfárra. Ha egy sáfárról kiderült, hogy hűtlen, az a méltóság és bizalom súlyos megsértése volt.

A második pont szintén nagyon érdekes. A számadás pillanata tulajdonképpen az ítélet előszobája. A 2-es versben olvassuk mindjárt:

Lukács 16,2.

2. ... Adj számot a te sáfárságodról; mert nem lehetsz tovább sáfár!

Itt elhangzik a példázat egyik legfontosabb mondata, hogy „adj számot”. Ezt a mondatot egy nap majd mindnyájan hallani fogjuk. Ugye nekünk Krisztus ítélőszéke elé kell állni, a világnak pedig Isten ítélőszéke elé. Mi már Krisztusban megítéltettünk, de Krisztus ítélőszéke elé oda fogunk állni és bizony nekünk is számot kell adni. Tehát itt ebben a két versben óriási igazságok hangzanak el. A példázat szerint nincs alku, nincs haladék, a sáfár tudja, hogy vége és itt kezdődik a krízis valódi súlya. Nekünk is tudni kell, hogy egyszer majd vége lesz és számot kell adni. Máris megszólít bennünket a történet. A válság felismerése egy tiszta, őszinte önértékelés, amikor a sáfár szembesül a saját hamisságával, a saját alkalmatlanságával. Ez pontosan olyan, mint amikor az elveszett szembesül azzal, hogy én a saját teljesítményem miatt nem tudok megállni Isten előtt.

Lukács 16,3.

3. Monda pedig magában a sáfár: Mit tegyek, mivelhogy az én uram elveszi tőlem a sáfárságot? Kapálni nem tudok; koldulni szégyellek!

Itt egy mélyen emberi pillanatot látunk, amikor az ember felismerésre jut valamiben és rájön a saját alkalmatlanságára, rájön arra, hogy a saját képességéből nem képes megoldani a helyzetet. Itt is a sáfár megvizsgálja magát. Miben? Azt mondja, hogy tudok-e még mást kezdeni magammal? Vagy képes vagyok egy új életet építeni? Amit eddig felépített, amit eddig tett, az mind összeomlott. Hányszor találkoznak ma emberek ugyanezzel a helyzettel? Melyik úton induljak el, hova menjek, merre menjek? A krízisnek is van egy „ajándéka”, hogy egy őszinte tükröt tart elénk. Amikor szembesülünk a saját tehetetlenségünkkel, rájövünk, hogy Isten nélkül, segítség nélkül tehetetlenek vagyunk. A mi kompetenciánk véget ért és nem tudjuk, hogy merre menjünk, hova menjünk. Ez valóban egy tükröt tartott a sáfár elé is, aki önkritikusan szembenéz azzal, hogy alkalmatlan a fizikai munkára, koldulni meg szégyell. Krisztus itt tanít bennünket valamire: a válság rávilágít arra, amiben nem vagyunk elég erősek. Amikor válság van, kiderülnek a saját gyengeségeink, mindegyikünké. Rávilágít továbbá arra, hogy mire vagyunk utalva? Istenre!

A negyedik pont szintén nagyon fontos, itt jön a bölcs előrelátás, nem az erkölcstelenség. Tehát nem az erkölcstelenség az, amit Isten ki akar emelni, hanem a 4. versben egy mondat a lényeg:

Lukács 16,4.

4. Tudom mit tegyek...

Ez a példázat fordulópontja, hogy a sáfár nem omlik össze. Hogy mit dicsért meg Jézus benne, az a végére ki fog kerekedni a történetből. A sáfár nem omlik össze, hanem gondolkodni kezd. Ez már olyan, amit megtanulhatunk ettől a sáfártól: amikor jön a krízis, nem kell, hogy összeomoljunk, mert mindig van valamilyen megoldás. Az nem a megoldás, amikor valaki összeomlik. Jézus értelmezésében ez az okos cselekvés első lépése, hogy tudom, mit tegyek, vagy azt is mondhatod,

hogy még nem tudom, mit tegyek, de majd megtudom – ha ezt kivetítjük a mi életünkre. Ez az első lépés. A döntés háttere, hogyha megnézzük az akkori kort, mert egy kis kortörténetnek is utánanézttem. A korabeli Egyiptomban, Izraelben a bérleti szerződések sokszor ilyen sápokra – a magyar nyelvben is használjuk a kifejezést: „leveszik a sápot” – épültek. Tehát a földműves adója többletet tartalmazott a földesúr javára. A sáfár úgy módosította a tartozásokat, hogy a gazdát azért ne semmizze ki, ne vigye el az összes pénzt, függetlenül attól, hogy meglopta, de ő maga kedvezzon az adósnak. Nem akarom fölmenteni a sáfárt, mert a cselekedetét nem lehet fölmenteni. Részletesen magyarázza el ezt a történelmi hátteret sok-sok leírás. A sáfár terve nem egy erkölcsi mintakép. Jézus nem ezt emeli ki. Ne a csalását meg az úri huncutságát nézzük itt, hanem az előrelátást. Az előrelátás, a gyors reagálás, a jövőre tekintés érdemel elismerést, nem pedig a tettei. Jézus ezt dicsérte meg a 8-as versben.

Lukács 16,8a.

8a. És dicséré az úr a hamis sáfárt, hogy eszesen cselekedett, mert e világnak fiai eszesebbek a világosságnak fiainál a maguk nemében.

Miért? Mert előrelátó volt, mert kereste a kiutat, kereste a megoldást. Az erősen kérdéses, hogy azt hogyan tette. Tehát nem a sáfár erkölcstelenségét, a csalását, nem a manipulációt, hanem a bölcs és gyors döntést dicsérte, mert a jövőre gondolt.

Jézus így folytatta: mert e világnak fiai eszesebbek a világosságnak fiainál a maguk nemében. Ez a mondat azért egy éles kritika ránk, hívőkre nézve. Akárhogy nézzük, a hitetlen emberek néha jobban felkészülnek a jövőre, mint Isten gyermekei. Ezen talán megint érdemes elgondolkodni ebből a példabeszédből. Ez egy kritika ránk és igenis tessék lenyelni a békát és nézzünk a tükörbe, az Ige tükrébe! Mit csinálnak a világ fiai? Tanulnak. Nagyon gyakran ezt a keresztyének nem teszik. Sőt, mondják néhányan, hogy mi a csudának tanulni, minek Bibliaiskolába járni? Nem kell az, hiszen ott van nekünk a Szent Szellem! Nem kell Igét sem olvasni, majd a Szent Szellem kijelenti! Tehát látjuk, hogy a világ fiai tanulnak. Ahhoz, hogy előbbre jussanak az életben, ahhoz megtanulnak bizonyos dolgokat. Megtanulnak szakmákat és igyekeznek jók lenni abban, mármint a bölcsék, akik tanulnak. Félretesznek a jövedelmükből, nem máról holnapra élnek. „Majd Isten ügyis gondoskodik rólam, gondoskodik a madarakról is meg a verebekről is!” Így is lehet értelmezni az Igét, csak ez bolondság, ez nem az isteni fajta bölcsesség. Ez nem az a fajta bölcsesség, amiért Jézus a sáfárt megdicsérte.

Félretesznek, terveznek, vannak terveik. Istennek van terve? Van, hát persze. Hiszen az egész megváltási terv már a világ teremtése előtt kész volt. Isten nem terv nélkül dolgozik. A vadász sem úgy cselekszik, hogy puff, belövök az erdőbe, hátha eltalálok egy vadat. Nem így vadászik. Van célja és van iránya, de keresztyének néha ezt teszik, úgyhogy ez a történet egy tükör előttünk. Stratégiát építenek. Lehet stratégiát építeni az én bölcsességemből, de lehet stratégiát építeni úgy, hogy bevonom Istent a terveimbe, bevonom a stratégiámba. Ez nem istentelen dolog, amikor valaki tervez. Ezt meg kell tanulnunk! Én sem így hittem és nem így gondoltam mindig, de ez a történet is tanít bennünket. A világosság fiai, a hívők pedig gyakran sodródnak. Szokták mondani, hogy egy olyan hajónak, aminek nincs iránya, mindegy, hogy honnan fúj a szél. Az csak sodródni fog. Ugyanezt teszik néha a hívők, a keresztyének, sodródnak.

Tehát a példázatnak mi a célja? Hogy a hívő ember legyen legalább olyan előrelátó, céltudatos és okos, mint a világ gyermekei, csak nyilván Isten országának alapelvei szerint végezze ezt a tevékenységet. Itt tanít bennünket ez a történet. A 9. versben itt hirtelen történik Jézus beszédében egy irányváltás. Jézus a mindennapi ügyeskedés történetéből egyszer csak az örökkévalóság perspektívájára emeli a tekintetünket. A történet szereplői még a földön élnek, de Jézus már az örök hajlékokról beszél. Mondja Jézus a János evangéliumában, hogy elmegyek, hogy helyet készítek néktek.

Nem titok számunkra, hogy bizony vannak hajlékok, amiket Isten elkészített nekünk. Mi már Isten országának az állampolgárai vagyunk. Ez a történet még az Ószövetségben, Krisztus megdicsőítése előtti történet, farizeusokhoz beszél Jézus. Gyakorlatilag itt már az örök hajlékokról beszél. Tehát innen érthető meg a példázat valódi súlya, hogy Jézus itt már az örökkévalóságról szól

nekik. A 9-es vers pedig nagyon sokat mond a számunkra, hogy szerezzetek magatoknak barátokat a mammonon, a pénzen. Ez mit jelent?

Lukács 16,9.

9. Én is mondom néktek: szerezzetek magatoknak barátokat a hamis mammonból, hogy mikor az elfogy, befogadjanak benneteket az örök hajlékokba.

Ez nagyon érdekes. Most akkor pénzért mehetünk be Isten országába? Értelmezhetnénk ezt így is. Szó nincs róla! Ez hamis tanítás, ha ezt hallod. De akkor hogy jön az örök hajlékokhoz a pénz meg az anyagiak? Hogy passzol össze ez az egész? Egy kicsit érdekes ez a történet.

Ez a mondat egyszerűen zavarba ejtő a számunkra, amikor először elolvassuk. Hogyan lehet barátokat szerezni pénzzel és főleg mit jelent az, hogy örök hajlékokba fogadnak be minket? Jézus itt nem a pénz megvásárló erejéről beszél, hanem arról, hogy a vagyon nem más, mint egy eszköz. Egy olyan lehetőség, amelyet úgy is használhatunk, hogy örök értéket teremtsen. Jézus erről beszél, az örök hajlékokról. Tehát azt jelenti, hogy a hamis mammonnal szemben lehet a pénz érték, mégpedig örökkévaló érték. Ez benne van nagyon erősen az üzenetben. Egy olyan lehetőség, amit úgy is használhatunk, hogy örök értéket teremtsen. A barátok, akikről Jézus szól, nem olyan emberek, akik fizetségért kedvelnek, hanem azok, akik életébe beépítetted a szeretet cselekedeteit, akik felé szolgálsz gyakorlatilag, akiket segítesz, akiket felemelsz, akiket támogatsz, akiket Istenhez vezetsz. Erről szól itt a történet.

Egy tanulmányt olvastam és valaki ezt így fogalmazta meg – nem tudom, hogy így van, vagy sem –, akiket megsegítettek, a szegények, a betegek, az elhagyottak egykor bizonyosságot tesznek rólatok és örömmel fogadnak majd titeket az örök hajlékokba. Ezt valószínűleg így is értelmezhetjük. Lehet, hogy valaki ezzel nem ért egyet és valószínűleg van még több más értelmezése is. A lényeg az, hogy a földi vagyon akkor válik örökkévaló értékévé, ha mások életébe veted el. Ez a mammonhoz való fő hozzáállás.

Azt olvastuk, hogy a hamis mammon. Miért hamis a mammon? Mit jelent egyáltalán a mammon? Ezt is kiszótáraztam. A mammon eredeti jelentése vagyon, pénz, anyagi érték. Jézus hamisnak nevezi. Miért nevezi Jézus hamisnak? Elmondom az okokat, négy okot is mondok: mert mulandó – tehát azért hamis, mert mulandó, nem örök –, könnyen megront, nem ad biztos alapot és képes elfordítani Istentől. Ez a hamis mammonnak a tulajdonsága. Ez legalább négy, de biztos van még több is. Mégis Jézus azt mondja, hogy a hamis mammonból szerezzetek barátokat. Nem hiszem, hogy ilyen ellentmondásos példabeszéd lenne még egy a Bibliában. Már régóta húzom, halasztom, hogy ehhez hozzányúljak, de örülök, hogy elkezdtem és még szívesen el fogok tölteni vele egy csomó időt, mert annyi üzenet van benne, hogy hihetetlen.

Azt mondja Jézus, hogy a mulandó dolgokból is lehet örök értékeket létrehozni, ha azt Isten országának céljaira használod. Itt a földön élünk, még nem vagyunk a mennyben. Bár mennyei állampolgárok vagyunk, de még itt élünk a földön és szükségünk van a pénzre. Tehát önmagában véve nem a pénz a probléma, amint a Timótheus levélben is, hogy minden bajnak gyökere a pénz szerelme. Nem a pénz, hanem a pénz szerelme. Tehát itt a hozzáállásról van szó. Nézzük meg, hogy Isten látásmódja a vagyonra, a mammonra, a pénzre, mennyire örökkévaló, hogy milyen örökkévaló jelentősége és értéke lehet annak a hamis mammonnak? Erről is szól a történet.

Isten minden ránk bízott javunkat úgy nézi, hogy annak örökkévaló következménye van. Nézzük meg az Igéből. A pénz nem csupán gazdasági kérdés akkor ezek szerint, hanem lelki ügy. Ez egy lelki ügy. Föl kell nőnünk a pénzhez, ami nem csak egy gazdasági dolog. A vagyon nem csak lehetőség, hanem egy vizsga is, hogy mire használjuk a vagyont, mire használjuk a pénzt. Mindannyian levizsgálunk ebből is. A pénzhez való viszony nem marad következmények nélkül az örökkévalóságban sem. Majd mindjárt a későbbiekben kitérek erre, lesznek még itt izgalmas dolgok. A pénz tehát nem érték önmagában, hanem iránytű, megmutat valamit, mégpedig azt mutatja meg, hogy merre tart a szívünk, hol van a mi szívünk.

Még mindig maradjunk ott, hogy befogadjanak benneteket az örök hajlékokba. Kicsodák ők? Kik ők? Az egyik legkülönösebb mondata Jézusnak. Ki fogad be? Milyen hajlékok ezek? Föltehetjük ezeket

a kérdéseket. Amikor nézed a bibliai szöveget, akkor tegyél fel kérdéseket a szövegnek. Kit, mit, miért, hogyan, mikor, kik? Teszünk föl kérdéseket és akkor megpróbáljuk kinyerni a választ. A példázatoknak a nagy íve, amiről beszéltem, a tékozló fiú és az az utáni történet nagy íve segít megérteni.

A tékozló fiút ki fogadta be? Az atya. A hamis sáfárt azok fogadják be, akiknek jót tett. Tehát itt a történetet nézzük most, csak a történetet, nem kell allegorizálni. Lázárt pedig az angyalok viszik az Ábrahám kebelére. A lényeg az, hogy befogadni. Ez a három történet együtt egy mély igazságot tanít. Akiket a földön befogadtunk, az örökkévalóságon tanúskodni fognak mellettünk. Tanúbizonyságot tesznek mellettünk. Jézus tanít máshol is erről. Ha valakinek adtál egy pohár vizet, akkor velem tetted, ha éhezőnek enni adtál, azt is velem tetted. Most ezt nem pontosan idézem. A Máté 24,25-ben, amikor az utolsó időkről tanít Jézus, ott is előjönnek ezek az Igék és ezek az igazságok.

Valaki így írt erről, hogy a mennyben olyanok fognak odalépni hozzátok, akiket ti sosem ismeretek és mégis az életek megérintette őket és ők is a ti ajándékaitokból éltek. Amikor a mammonnal szolgálunk, akkor meg tudunk érinteni olyan életeket is, akikről azt sem tudjuk, hogy hatással voltunk az ő életükre. Hol fog ez kiderülni? Odaát a mennyben. Lehet, hogy csak egy adományt adtál, vagy valamit tettél, vagy egy jó szót szóltál, vagy valakit az Úrhoz vezettél és ő is valakit az Úrhoz vezetett és a mennyben fog kiderülni igazából az, hogy mit végeztünk, mert fogalmunk nincs róla, hogy megérintettük mások életét a mammonból. Mert itt a földön a hamis mammont használjuk. Ezért mondja Jézus, hogy a vagyon akkor lesz örök értékű, ha átalakul szeretetté, irgalommá, segítségé, vagy áldássá mások életében.

Nézzük Jézus nézőpontját, hogy a krízisből az örökkévalóságig hogyan lehet eljutni. A sáfár krízise csak a földi történet része, Jézus üzenete azonban így hangzik: a pénz kérdését mindig az örökkévaló hajlék fényében kell, hogy nézzük. Ez az üzenet erről szól. A pénz világi, de a felhasználása lelki. Ami nálad van, az holnap már elveszett, vagy örökkévaló lesz. Tehát a pénz, ami nálad van, az vagy elveszett pénz, ami el fog veszni, vagy pedig örökkévaló lesz. Mitől függ? Hogy mire és hogyan használjuk. Tehát Krisztus követője nem fél a pénztől, de nem is szolgálja azt. Óriási különbség. Ő eszközként használja fel arra, hogy életeket építsen, terheket könnyítsen, Isten országát szolgálja és örök barátokra tegyen szert. Ez mind benne van az Igében, benne van a történetben. Életeket épít, terheket könnyít, Isten országát szolgálja. Mi az örökkévaló távlat? Úgy élni a mában, hogy nyitva legyen a szemünk az örökkévalóságra. Ez is üzenete a hamis sáfár történetének.

A következő, amit fogunk vizsgálni az a hűség a ránk bízottak iránt. Tehát a harmadik oszlopa ennek a történetnek, amin áll ez a történet, az pedig a hűségről szól. A Lukács 16,10–12-ben megnézzük, hogy itt mi a példázat üzenete. Itt fordul át mélyebb erkölcsi kérdésekbe az egész történet. Tehát még egyszer: Jézus nem a hamis sáfár ügyeskedését magyarázza tovább, nem azt, hogy látod, milyen rafinált volt, hogy átverte a gazdáját, nem ezt a fonalat viszi Jézus tovább, nem ezt emeli ki. Hanem ebből kiindulva az Isten szerinti sáfárság alapelveit tanítja meg nekünk. A hűség a kicsiben, hűség a mulandóban és hűség a máséban, ez a három dolog van benne. Tehát ez a három hűségi vizsga dönt arról, hogy milyen szellemi javakat bíz ránk Isten. Ezek Isten országának alapelvei, amit Jézus tanít. Első a kevesen való hűség. Az micsoda? Az igazából a jellem vizsgálja, hogy mit kezdesz azzal, amid van? Mi az, amit kezdünk azzal a kicsivel? Ez egy kulcs mondat:

Lukács 16,10–12.

10. Aki hű a kevesen, a sokon is hű az; és aki a kevesen hamis, a sokon is hamis az.

Ez az Ige Jézus egyik legerőteljesebb kijelentése ebben a történetben. Az ember jelleme nem a nagy helyzetekben mutatkozik meg általában, hanem a kicsiben. Nem ott, amikor az életünk nagy döntései előtt állunk, hanem amikor senki nem lát. Valaki akkor is lát, amikor apró helyzetekben kell dönteni, amikor nem számít, ott derül ki, hogy kik vagyunk valójában. Jézus logikája itt teljesen világos. Aki kicsiben hű, abban van a pálya a növekedésre, aki a kicsiben hamis, azt a sok még inkább csak megrontaná. Ez az alapelv, amiről Jézus beszél. A legtöbb hívő ember nem azért nem kap sokat, mert Isten nem akarná, hanem mert a kevesen való hűség még nem állt helyre. Tehát hol kell kiigazítani? Azzal, amink van, amit Isten ránk bízott, azzal a kevéssel kell hűségesnek lenni. Ne felejtjük el, mindannyian sáfárok vagyunk! Itt nem az a kérdés, hogy mennyim van, hanem az, hogy

hú vagyok-e abban, amim most van? Ez a kérdés. Földi vizsga van a hamis mammonon, mennyei jutalommal. Nézzük a 11-es verset.

11. Ha azért a hamis mammonon hűek nem voltatok, ki bízná reátok az igazi kincset?

Jézus itt egy kontrasztot használ, összehasonlítja a hamisat és az igazi kincset. A hamis mammon micsoda? A mulandó, csábító, veszélyes pénzvilág. Az igazi kincs pedig mindaz, ami örök. Mi az, ami örök? Istentől kijelentés, szolgálati ajándékok, felelősség Isten népe felett, a mennyei dolgoknak a kezelése. Ez az igazi kincs, mert ez örök. Míg a mammon veszendő, a földi, addig az igazi pedig örök.

Jézus mit mond valójában? Ha a földi dolgokkal nem tudtok jól bánni, Isten nem fog rátok bízni mennyieiket. Nagyon erős üzenete ennek a történetnek. Nem azért, mert Isten büntetni akar, hanem azért, mert szeret és meg akar óvni. A pénz kétféle módon tehet tönkre, vagy a hiánya miatt, vagy azért, mert sok van és nem tud valaki vele megfelelően bánni. Nem is tudom ki mondta, talán Teréz anya, hogy nem a szegényeket nem lehet jól lakatni, hanem a gazdagokat. Nagy igazság. A pénz kezelése tehát nem gazdasági kérdés, hanem egy szellemi, egy lelki alkalmasság kérdése. Aki nem tud felelősen bánni a pénzzel, az Isten szemében még nem áll készen nagyobb hatáskörre. Nem áll készen a vezetésre, a szolgálatra, a kenetre, a kijelentésre, vagy a más emberek élete feletti felelősségre.

Egyszerűen csak a pénzről beszélünk, hogy mi mindennek a javát és a romlását tudja szolgálni a mammon, a pénz. A mammon használata világosan megmutatja, hogy mennyire alkalmas a szívünk arra, hogy Isten többet bízjon ránk. Itt van egy harmadik pont, amit kijegyzeteltem magamnak: a másé és a tied. Minden Istené, mi csak sáfárok vagyunk. A 16,12. ezt gyönyörűen kimondja.

Lukács 16,12.

12. És ha a másén hűek nem voltatok, ki adja oda néktek, ami a tiétek?

Az egyik legmélyebb mondat ez az egész sáfárság teológiában, ahogy itt az Ige írja, mert Jézus szerint minden, ami most nálad van, az a másé. Még egyszer elmondom. Minden, ami most nálad van, az mind másé. Egyik sem a tied. Mind másé, Istené! Amit Isten majd végleg a sajátodként ad, az örökkévaló jutalom az viszont a tiéd lesz. Óriási kijelentés van ebben és ez a legnagyobb kijelentés, amit ebből vettem, hogy semmi nem a miénk. Ami a miénk lesz, ami tényleg a tiéd lesz és ami tényleg örökkévaló lesz az, amit Isten neked fog adni. Ott már nem sáfár leszel, az már a tiéd lesz. Itt a földön csak sáfárok vagyunk. Ez egy óriási tanulsága ennek a történetnek. A földi élet tehát egy próbaidő, ahol más tulajdonával gazdálkodunk mindannyian. Mivel? Pénzzel, élet idővel, kapcsolatokkal, ajándékokkal, alkalmakkal, szolgálati helyzettel. Így is megfogalmazhatnánk, hogy a sáfár minden kezelt értékével a gazda fölött áll. A gazdálkodás minősége pedig eldönti, alkalmas-e valaki nagyobb kincsre, alkalmas-e valaki nagyobb megbízatásra, ezért itt Jézus ki is mondja, hogy a mennyei felelősséget azok kapják, akik a földi dolgokban hűek. Így foglалható össze, hogy a földön Isten kincseit kezeljük, a mennyben Isten a miénket adja oda. Hatalmas dolog! Itt a földön Isten kincseit kezeljük, a mennyben pedig Isten a miénket adja oda.

A hűség három területét nézzük meg egy kicsit, ami ebben a történetben benne van, ami Jézus szerint döntő. A kicsiben hűség mihez kapcsolódik? A jellemhez. Hogy milyen a jellemed, milyen a hozzáállásod a pénzhez. A mammoni hűség a lelki alkalmasság. Nem szellemi, hanem lelki, mert az értelem, érzelem, akarat szintjén dőlnek el ezek a dolgok. A máséban lévő hűség a mennyei örökségünk előszobája, hogy mennyi lesz a mennyei örökségünk. Ez a három terület együtt fogja megmutatni. Isten nem a tehetséget méri, hanem a hűséget. A tehetség ugyanis ajándék. A hűség pedig egy döntés. Azt nem kapjuk ajándékba. Ha ajándékba kaptuk volna, akkor könnyű dolgunk lenne, de az egy döntés. A hűség dönti el, hogy mit bíz ránk Isten a jövőben. Nézzük meg a 16,13-at. Ez a negyedik oszlopa és egyben egy nagyon fontos oszlopa ennek a történetnek, amin ez a történet áll.

Lukács 16,13.

13. Egy szolga sem szolgálhat két úrnak: mert vagy az egyiket gyűlöli és a másikat szereti; vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Nem szolgálhattok az Istennek és a mammonnak.

Tulajdonképpen ez az egész történet itt ér el a csúcspontjára, itt mondja ki Jézus a végső következtetést. Nem csak példázatként, hanem mindannak a tanításnak a lényegét mondja el Jézus, ami a

vagyonról, a hűségről és az örök értékről szól, amit ezekről a dolgokról tanít. Ez a mondat teszi fel a pontot a történet végére és ez a mondat állít bennünket is döntés elé. A nagy felismerés. Nézzük meg! Két úr nem fér meg egy szívben! Erről szól. Egy szolga sem szolgálhat két úrnak, mondja itt a vers első szakasza. Ez Jézus végső summája. Itt összegzi a dolgokat. Ez már nem magyarázat, hanem ítélet, kijelentés és felhívás egyszerre. Jézus azt mondja ezzel: a szív nem megosztható! Két irányba nem tudunk egyszerre menni, két úr nem tud egyszerre irányítani. Két lojalitás nem érhető el egyszerre. Ezekből az igeversekből ezeket látjuk. A szívünk olyan, mint egy trónszék, egyszerre csak egyvalaki ülhet rajta. Jézus ki is mondja a lehetséges urakat, hogy kik ezek az urak: Isten, vagy a mammon.

Mit jelent a mammon? A vagyon, az anyagiasság és a földi biztonság illúziója. Azért hamis a mammon, mert van, aki a mammont tartja az élete biztonságának és úgy gondolja, hogyha van pénzem, akkor biztonságban vagyok. Nézd meg az istentelen gazdagokat, akiknek rossz a hozzáállásuk a pénzhez, ugyanez. Nincs középút: vagy Isten, vagy a mammon! Még egyszer, mi a mammon valójában? A mammon nem egyszerűen pénz, hanem a pénz mögé vetített biztonság, önbizalom, identitás, életértelem, ami a pénz mögött van. Igazából többről van itt szó, mint magáról a kézzelfogható pénzről. A mammon igazi arcáról. Mi az, amit tesz a mammon? Biztonságot ígér. Mit mond? Ha lesz elég pénzem, akkor rendben leszek. Ha van pénzem, akkor rendben vagyok – így gondolkodik a világ. Ad egy hamis identitást is, hogy az vagyok, amim van. Nagyon sokan gondolkodnak így. Azt gondolja, hogyha valakinek többje van, akkor már több, mint a másik. A hamis mammon adja ezt az embereknek. Ismertek ti is, gondolom, ilyen embereket. Irányítja a pénz, a hamis mammon, de az is mammon, hogy nem tehetem meg, mert nincs pénzem rá. Ilyenkor mi irányít? A mammon, éppen a hiánya. Tehát irányít. Rabszolgává is tesz a mammon, muszáj dolgoznom érte, muszáj aggódnom érte.

Mikor válik úrrá a mammon? Ha többet gondolunk rá, mint Istenre. Tőle várjuk a jövőt, tőle reméljük a biztonságot, miatta hozunk meg döntéseket, vagy, amikor a hiánya irányít. Ez mind-mind, amikor nem Isten van a trónon a szívünkben, hanem más irányít bennünket, más az úr. A mammon lényege, hogy elfoglalja Isten helyét. Ezért mondja Jézus hamisnak a mammont. Itt egy döntés elé állít minket az Ige, hogy gyűlölni, vagy szeretni, ragaszkodni, vagy megvetni. Jézus így beszél erről: Vagy az egyiket gyűlöli, vagy a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik és a másikat megveti. Itt nincs harmadik út, ezt a két választást mondja Jézus. A lényeg, ha Isten nem első, akkor valójában nem Ő az Úr. Ha a mammon az első, akkor valójában ő az úr, még ha nem is nevezzük annak.

A szív rangsorol és amit az első helyre teszünk, az lesz az úr. Mit szolgálsz valójában? Jézus mondja, hogy választhatsz. Vagy Istennek szolgálsz, vagy a mammonnak. Nem ezt mondja pontosan, hogy vagy-vagy – és itt van a lényeg –, hanem hogy egyszerre nem szolgálhatsz mind a kettőnek. Vagyis mindig szolgálunk valakinek, a kérdés csak az, hogy kinek. Minden életforma egy szolgálat. Ha a pénzért élünk, akkor a mammonnak szolgálunk, ha Istenért élünk, akkor az Úrnak szolgálunk. Ha a félelem irányít, akkor ki az Úr a szíved trónján? A félelem! Ha a teljesítmény ural, akkor ki ural? A karrier, a karriervágy, a teljesítménydrukk, akkor az az urad. Ha az emberek véleménye mozgat, akkor az emberek a te uraid. Nagyon kemény szavai ezek Jézusnak, ha kibontjuk és belegondolunk, ezek alapigazságok. Az emberi szív nem tud nem szolgálni, mindig szolgál valakinek. A szív mindig urat keres és mindig talál urat.

Miért épp itt a kulcspont? Nézzük meg a példázat értelmezésének kulcsát, az egészet. Jézus ezzel a mondattal forgatja át a hamis sáfár történetét. Nem az a lényeg, hogy mit tett a sáfár, hogyan tette, hanem, hogy te meg én mit teszünk a vagyonunkkal és kinek a szolgálatában tesszük, kinek a szolgálatába állítjuk a mammont. Nyilván a történet célja nem a csalás példázása – gondolom, hogy idáig mindenki eljutott –, hanem a szív trónjának kérdése, hogy ki az Úr a szívünkben.

A kérdés valójában így hangzik: a pénzt használod, vagy a pénz használ téged? Ezeket a kérdéseket feltehetjük magunknak. Isten vezet téged, vagy a vagyon irányít? A döntéseidet a mennyei értékek, vagy a földi biztonság határozza meg? Nagyon radikális Jézus kérdésfelvetése. Nem szolgálhattok az Istennek és a mammonnak – mondja. Nem azt mondja, hogy ne legyen pénzed, félre ne értsd! Sőt, itt pontosan az volt a baj a farizeusokkal – ha tovább olvasnánk a történetet –, hogy kicsúfolták Jézust, mert úgy gondolták, hogy mivel nekik pénzük van és gazdagok, azért áldottak. Mert

nyilván az benne van a törvényben is, hogy az áldáshoz hozzátartozik a pénz is, meg az egészség is. A szegénység pedig az ördögtől való, az nem áldás. Itt nem a pénz mennyiségéről van szó, hanem a pénzhez való hozzáállásról tanít bennünket ez a történet. Mit mond itt Jézus? A pénz ne legyen az urad! Legyen eszköz, de ne úr! Óriási különbség. Legyen eszköz, de ne úr! Legyen a szolgád, de ne te legyél a pénz szolgája! Legyen a kezvedben a pénz, jó sok, de ne a szívedben! Erről szól ez a történet. Azt hiszem, ha ebbe belegondolunk, ez helyre teszi a gondolkodásunkat, lassan összeáll a kép.

Tehát a döntés következménye, itt befejezi Jézus. Három egymást követő történet döntései. Most megnézzük megint a hármát együtt. A tékozló fiú Isten karjaiba fut vissza, befogadják. A hamis sáfár előrelátóan cselekszik, befogadják. A gazdag a mammonnak szolgál, elvész. A gazdag ember és a Lázár történetében ugyanaz az alapige tér vissza más szinten. A mammon uralma kizár a mennyei hajlékból. Nyilván itt ószövetségről beszélünk. Isten uralma pedig odavezet az örök hajlékba és ez így van ma is.

János 1,12.

12. Akik befogadták Őt, hatalmat adott azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, akik az Ő nevében hisznek;

A helyzet ugyanaz. Hányan vannak, akik a pénz miatt, a gazdagságuk, a hamis biztonság miatt utasítják el az Urat? Tulajdonképpen mit csinálnak? A pénz miatt, a gazdagság miatt, az anyagi helyzetük miatt, az abból fakadó gőgösség miatt kizárják magukat az örökkévalóságból. Ez egy valós példázat. Ugyanez a helyzet a farizeusokkal is, akik úgy gondolták, hogy a vallásuk fogja megtartani őket, meg az, hogy ők az Ábrahám magva, ő fogja megtartani őket. Ezért a tét az, hogy kinek szolgálunk.

Még egyszer, hogy egy kicsit összegezzük az egészet. Tehát Jézus szerint a hívő élet kulcskérdése, hogy ki uralkodik a szíved trónján. Mi befogadtuk az Urat, bennünk Jézus él, ettől függetlenül lehet egy mammon is az úr egy hívő életében ugyanúgy. Lehet Isten is az életében. A hamis sáfár története nem az ókori gazdagsági modellekről szól, hanem rólunk. A döntés mindennap megszületik és mindennap hordozza az örökkévalóság súlyát. Nem az üdvösségünk kérdését, tehát ne felejtsd el, hanem az örökkévalóságunk sorsát.

Ha ezt a prédikációt, ezt az üzenetet egyetlen mondatban szeretném összefoglalni, az körülbelül így hangzana: amit Isten ránk bízott, időt, ajándékot, lehetőségeket, kapcsolatot, vagyont, azzal úgy sáfárkodjunk, hogy az örökkévalóság értékeire dolgozzunk, ne a mulandó mammonért! Jézus példázata négy pillérre épül. Az okos cselekvés a krízisben. A hívő ember nem sodródik. Gondolkodik, lát, tervez, felismeri az időt. Ezért mondja, hogy a világnak fiai bölcsőbbek a maguk nemében. Erről beszélt itt Jézus. A második pont, ami nagyon fontos, hogy kitekintés az eszkatonra, tehát az örökkévalóságra való kitekintés. A vagyon nem földi kérdés, hanem örökkévaló kérdés. A pénz egy eszköz, amely örök barátokat hozhat. Az örökkévalóságban hozhat barátokat. Tehát nem arról van szó, hogy valakit lefizetsz, hanem arról, amit már korábban említettem. A hűség a harmadik pontja, a harmadik oszlopa ennek a példabeszédnek, hűség a ránk bízottak iránt. A hűség kicsiben mutatja meg a jellemet, a pénzkezelés egy lelki alkalmassági teszt, a földön máséval bánunk és a mennyben kapjuk meg a miénket. Hogy mennyit kapunk az örökkévalóságban, mennyi lesz a miénk, az azon múlik, hogy ami most ránk bízott, azzal hogyan bánunk. A döntés Isten és a mammon között. A szív egy úrnak engedelmeskedik, Istennek, vagy a mammonnak. Nincs középút, nem lehet a kettő együtt.

Mi az üzenete ennek? Hogy mi is nézzünk szembe a sáfárságunkkal, mert ez az üzenet lényege, hogy nyugodtan megkérdezhetjük magunktól mindannyian, akik itt vagyunk, vagy akik hallanak: mit tettem ebben a hónapban azért, hogy Isten országát építem? Nem kárhoztatni szeretnék senkit, előre elmondom. Csak tegyük fel magunknak a kérdést, hogy tényleg úgy bánunk és úgy bántunk az eszközeinkkel, ahogy azt Isten kérte? Én tudom mondani, hogy nem, mert van javítanivaló. Ez rám vonatkozik. Tudom, hogy te ezt sokkal jobban csinálod, de mindenki döntse el. Hogyan használom, amim van? Van-e olyan terület, ahol a mammon befolyásol? Ez a történet egy tükröt tart elénk. Belelénzhetünk ebbe a tükörbe és megláthatjuk magunkat, hogy hol nem áll jól a hajunk. Föltehetjük a kérdést, hogy uralkodik-e a pénz az életemben? Nem az a kérdés, hogy mennyid van, hanem az a kérdés, hogy ki mondja meg, mire használd. Ha a félelem, a hiány, a vágy, a biztonságérzeted dik-

tál, akkor a mammon ül a trónon. Ha Isten akarata vezet, akkor Isten az Úr. Kezdj el barátokat szerezni! Ez nem egy metafora, hanem Jézus parancsa. Nem egy olyan, amit allegorizálunk.

Mit jelent ez ma? Elmondom, néhányat felírtam a teljesség igénye nélkül. Segítsd a rászoruló! Támogasd Isten munkáját! Adj időt, erőt, pénzt, figyelmet, légy irgalmas a kapud előtt fekvő Lázárral! Vannak Lázáraid neked is, nekünk is. Legyen hely az életedben azoknak, akikért senki más nem nyúl ki. Minden szeretetcselekedet örökkévalóvá válik és ez lesz a tiéd. A többen itt a földön csak sáfárok vagyunk.

Hűség kicsiben, előre léptetés nagyban. Ez a következő pont, szummája lehet ennek az egésznek. Ha szeretnéd, hogy Isten többet bízjon rád, akkor légy hű abban, amid most van. Az emberek állandóan zúgolódnak, hogy kevés van. Miért adjon Isten többet, ha annak sem tudsz örülni, amid most van? Fel lehet tenni ezt a kérdést. Például tisztesség egy számla fölött. Teljesen hétköznapi dolgok egyébként. Ez is a hamis mammonhoz kötődik. Igazság egy beszélgetésben. Józanság pénzügyekben. Hűség a munkában. Figyelem az emberre, akit Isten eléd hoz. Ez mind-mind a ránk bízottakkal való gazdálkodás. Mivé fog válni ez a földi hamis mammon? Az örökkévalóságban igaz kinccsé válhat, vagy elveszhet. Elveszhet minden, amit összegyűjtöttél, de válhat örök értéké is.

Jézus erről beszél, hogy adjunk helyet a szívünk trónján Istennek. A kérdés még mindig ugyanaz, hogy ki az Úr? Ki az igazi Úr? A szív nem tud kétfelé szolgálni. Valaki ül a trónon. Ezért imádkozunk és ezért döntünk, ezért formál minket a Szent Szellem, hogy változzunk a jellemünkben, változzunk a hozzáállásunkban. Ezért tanít Jézus. Az Ő tanításai mindenek fölött vannak, mindent überelnek, mindent visznek. Ő nem az ellenségünk, Ő nem azért teszi mindezt, hogy kárhoyztasson, elítéljen bennünket. Ha most esetleg úgy érezzük, hogy sok mindent eltévesztettünk, akkor ne kárhoyztassuk magunkat! Mindannyian elrontottuk, egyikünk sem tud megállni tökéletesen. Ha úgy érzed, hogy túl sokszor sodródtál, ha néha a mammon irányított, a szívedben van egy olyan terület, ahol Isten nincs az első helyen. Vagy megteheted azt, hogy megvizsgálod a szívedet és újra megtérsz. A megtérés a hívőknek való, keresztényeknek való, akkor ez lehet a mi percünk is.

Tehát ha nem történik semmilyen változás az életünkben, akkor hiába olvastuk el az Igét, hiába hallgattad végig ezt az üzenetet, hiába dolgoztam ezen az üzeneten, mert nekem sem ér semmit, ha ebből semmit nem teszek meg. Mert nem azért tesszük, hogy eltöltsük az egy órát itt, vagy kitöltsük az egyórás prédikálási időt, hanem hogy hagyjuk, hogy Isten az Igéjével a szívünket formálja. Hagyjuk megérinteni a szívünket, hagyjuk azt, hogy Isten alakítson át bennünket az Ő képére és hasonlatosságára! Meg kell térnünk, naponta többször meg kell térnünk több mindenből! Legalábbis nekem biztos, nem tudom, te hogy vagy ezzel, de ez lehet a te perced! Egy dolog fontos, hogy Isten nem elítélni akar, hanem vissza akar fordítani, mint a tékozló fiút. Isten nem elvenni akar tőled, hanem adni akar neked. Mit akar adni neked? Nem hamis mammont, hanem örök jutalmat. Ami elhangzik, az mind a mi javunkra van. Örök hajlékot akar adni. Isten nem megköt, hanem fel akar szabadítani a mammon hatalma alól. A hamis sáfár történetén keresztül Isten arra tanított, hogy minden, ami nálunk van – idő, erő, ajándék, kapcsolat, pénz –, nem a miénk, hanem ránk bízott érték. A kérdés nem az, hogy mennyink van, hanem az, hogy amink van, azzal hűségesen bánunk-e. Jézus megmutatta, hogy a krízisben bölcsen kell cselekednünk, tehát nem a sáfár hamisságát dicsérte és méltatta Jézus, – sokadszorra mondom –, hanem a bölcsességét, az előrelátását. A krízisben bölcsen kell cselekednünk az örökkévalóságra nézve.

A hamis mammonból, a pénzből pedig olyan tetteket rakhatunk le, amelyek örökkévaló értékéé válnak az életünkben. Szeretet, irgalom, támogatás. Ezekből lesznek azok a barátok, akik majd az örökkévaló hajlékban várnak ránk. Akik odaát vannak, vagy akik még nincsenek odaát, de áldás voltál az életükre valamilyen szinten.

Három területen vizsgál meg minket az Úr: hű vagy-e a kicsiben, a mulandó dolgokkal hogyan gazdálkods és, hogyan bánsz azzal, ami igazából nem a tiéd, hanem másé. Hogyan bánsz a máséval? Végül a legfontosabb kérdést teszi fel Jézus, hogy ki az Úr a szívedben? A szívünk trónján csak egyvalaki ülhet, úgyhogy ma dönthetünk úgy, hogy igen, Uram, Téged szolgállok mindenemmel, amim csak van! Nem szolgállok két Úrnak. Úgyhogy azért fogunk most mindjárt imádkozni,

hogy az Úr adja ezt meg nekünk. El fogok mondani egy záróimát és, ha egyetértesz velem, akkor a végén mondjal egy áment.

Mennyei Atyám, köszönöm, hogy a Te Igéd ma is világít, mint lámpás a lábam előtt. Köszönöm, hogy ma szóltál hozzám a sáfárságról, a hűségről és a szív trónjáról. Uram, valóban belátom, hogy sokszor a mulandó dolgok kötötték le a figyelmemet, néha a pénz hiánya, vagy a félelem irányított. Most a Jézus nevében megtöröm a mammon hatalmát az életem fölött! Uram, ma a Te kezébe teszem le a szívem trónját, és kijelentem, hogy Te vagy az Úr az életem minden területén. Az időmben, a pénzemben, a döntéseimben, a kapcsolataimban, a szolgálatomban. Kérlek, taníts hűségesnek lenni a kicsiben. Taníts, adj erőt, és bölcsességet, hogy előrelátó legyek a krízisben. Taníts örök érték szerint élni ebben a mulandó világban. Add, hogy a rám bízott javakat úgy használjam, hogy örök barátokat szerezzek velem, akik majd örvendezve fogadnak az örök hajlékban. Szent Szellem, kérlek, tölts be bennünket bölcsességgel, tisztánlátással. Segíts, hogy mindennap kimondjam és megélejem, hogy nem szolgálok két Úrnak, Jézus az én Uram. Ámen!

*A függőleges vonallal jelzett igeversek más fordításból származnak.
A felhasznált bibliai versek a King James kiadás számozását követik.

ELÉRHETŐSÉGEINK

Postacím: 1203 Budapest, Török Flóris u. 70.

Titkárság: +36 (70) 428-4144

E-mail: titkarsag.ksze@gmail.com (Kántor Ibolya)

Honlap: www.ksze.org

Könyvrendelés a titkárság elérhetőségein.

Újság szerkesztőség: oromhirado@gmail.com